

*Tanítva ifjat, öreget,
hangok beomlott kútjaiból is
eléjük szabadítottam
az elfelejtett otthon dallamát.*

*Mikor a küldetésből visszatértem,
beszámolnom már nem volt kinek.
A Tavasz fogdmegei közben
átrendezték az egész ügyosztályt.
Felfüggesztve a menedékadók
bitorolt méltóságát,
kinevezték a barátság
törvényes összekötőit.
Vonzalomellenőrző
bizottságokat állítottak,
s kiosztották egymás között
a vád és kegyelem jogát.*

*Néztem, szemközt az intézeti lányok
bolondos cinkos-frivolán,
hogyan mutogatják felém
a kertből csupasz combjukat.*

*S vártam a szólító parancsot,
az elkerülhetetlen
bűnhődést.*

PINTÉR LAJOS

[Pintér Lajos]

*Pintér Lajos, hidd el —
szeretlek? nem szeretlek?
és talán egyre is megy,
ha magadnak mondd,
tükörbe mondd: mindegy,
ha széplány mondja: mindegy,
ha asszony mondja: mindegy.*

*Feküdj végig a homokon,
a nyári homok-szönyegen,
tudod: napod fönn ragyog most,
szemedet lassan lehűnyod:
szempillád ólomnehéz,*

pihen, elnehezül
a váll, kézujj, a kéz,
balga, azt hallgatod,
a szíved ver, dobog.
Darázs-fészek a Nap,
a napsugarak darázsak:
dongó-darázs, te drága.

Vaddarázs szárnyán röpül a nyár,
vaddarázs szárnyán röpül a nyár.

Nevedet hallod mondani,
hallod, megszólít valaki —

Valaki eléd áll most,
eltakarja az áldott
kilátást: égre, ragyogó nőre,
pelenkás csecsemőre, jövőre,
eltakarja az áldott
kilátást a mostra,
a mostoha jelenre.

Mondod neki: elmenjen,
a francba takarodjon.

De eléd áll, az árnya
testedre rávetül:
árnyékban az ólomnehéz
húnyt szempillák,
a váll, a kéz,
a terroristák jönnek,
foglyuk vagy, ráddörögnek.
Látod, úszik egy hajszál,
egy göndör, arany hajszál,
fiad hajszála fölött
károg fekete olló:
kiscipők, surranók, kapcák,
tánc-szók, vezényszók, hapták,
az út végén kaszárnyák.
Zokogsz és átkozódsz.

Vaddarázs szárnyán röpül a nyár,
vaddarázs szárnyán röpül a nyár.

Kommandók eléd állnak,
vigyázzban föléd állnak,
kopott iktató könyvvel
könyvelők eléd állnak,
könyökvédős kabátban,
komondor-fehér ruhában
vigyázzban föléd állnak.

*Kérhetsz tőlük te bármit,
s te kéred: lépjenek le!
Hisz eltakarják a Napot,
hisz eltakarják a Napod.*

*Elmúlik lassan a nyarad —
jönnek, mennek a divatok,
s te nem vagy divatos,
csak hű, csak korszerű.*

*S ez szolgától: kevés.
Föléd lépnek, kézben a kés,
te kezeden is villan a kés,
világ világa: ez a békeharc.*

*„Hazafiak vagyunk, bolygónk
patriótái” — szól a Greenpeace,
hahó-hahó, hahó, hahó,
hazafiak, a süllyedő hajón,
zöld a béke és piros a vér,
zöld a béke és piros a vér —
sós íze, tengersós íze
a szájamig elér.*

*Szélcsend.
A levegőben megállnak
a hulló gesztenyék. Világosbarna
héjuk mára már oly sötét.*

*Tök-forma rongylabdáját,
a Földet nézi egy angyal
tűnődően: szétrúgja-e?*

*Énekelni, ó, nem, nem,
csak hümmögni, csak
zümmögni, fogaid közt
sziszegni,
hogyan megbűnhődte, meg, meg
bűnét a büntelen.*

*Nevedet hallod mondani?
Ordít? vagy szólít valaki?
Névtelen, arctalan jövőd
néven szólít vagy rád üvölt,
néven szólít vagy rád üvölt?*

*Szeretlek? Nem szeretlek?
Tükörbe mondom: mindegy,
széplánynak mondom,
asszonynak mondom: mindegy,*

talán egyre is megy —
Kelj föl végre a strandról,
a nyári homok-szőnyegről,
szemedet lassan nyisd föl,
szempillád pillekönnyű,
könnyű a láb, a lábad,
és fuss, fuss. Szinte szállj:
vaddarázs-szárnyon, mint a nyár,
vaddarázs-szárnyon, mint a nyár.

GÖMÖRI GYÖRGY

Útleírás helyett

*Nem kell személyvonaton utaznod, hogy megértsd:
mi itt a helyzet. Hogy már régóta nem számít az állam
pufajkás rohamrendőreivel, száználmas csalétkeivel és bűzös
(információs) csatornáival, leértékelt ígéreteivel
és teljesíthetetlen terveivel. Hogy itt a Káosz az úr:
minden szétesőben, penészedőben, koszba-fekáliába süppedőben.
Hol itt, hol ott lovagol át a vidéken Hiány herceg
igen fakó lován, idejűkkel bókolnak néki alattvalói.
A hajdani koronázó város
merő por, ősi házain roppant repedések, lombjain
ragacsos lepedék, pinceboltjai beomlóban.
Még száz év, mondják az illetékesek, és minden
újra szép lesz. Addig az emberek
munkát mímelnék, meg életet, szórakozást, szerelmet,
egy olyan bódulatban, amelyből
sem szép szóval, sem korbáccsal kiverni őket nem lehet.
A mélyben még lávaforró mondatok buzognak,
s ünnepeken közös imádság pajzsa véd a gonosztól,
de a mindennapokra cseles hurkokat aggat a gond,
s mint a tetőket a füstköd, az emberek szívét
ellepi sűrű közöny.*

Krakkó—Cambridge, 1984